

Pavol Bogdan:

Kronika verejného života ukrajinskej menšiny v roku 2010

10. januára – Snina – Mestský výbor Zväzu Rusínov-Ukrajincov Slovenskej republiky /ZRUSR/, mesto Snina a Združenie presídlencov z oblasti vodojemu Starina v Dome kultúry už po piatykrát pripravili Vianočný koncert.

16. januára – Uskutočnili sa tradičné novoročné plesy podľa juliánskeho kalendára v Prešove, Košiciach a ďalších mestách a obciach východného Slovenska.

17. januára – Košice – Na 10. novoročnom koncerte, ktorý organizoval Ukrajinský spevácky zbor Karpaty pri Regionálnej rade ZRUSR v Košiciach, vystúpili aj sólisti z Košíc, mužská spevácka skupina Poľana a ukrajinský tanečný súbor Prameň z Prahy.

18. januára – Bratislava – Delegácia Ústrednej rady ZRUSR na čele s predsedom Petrom Sokolom sa zúčastnila novoročného stretnutia s prezidentom SR Ivanom Gašparovičom. Pri tejto príležitosti prezident prisľúbil prevziať záštitu nad 56. Slávnosťami kultúry Rusínov-Ukrajincov Slovenska vo Svidníku.

18. januára – Bratislava – Delegácia Ústrednej rady ZRUSR na čele s predsedom Petrom Sokolom sa stretla s členmi Európskej komisie pre demokraciu prostredníctvom práva (Benátskej komisie). Predmetom rokovania bol zákon o štátnom jazyku v SR.

25. januára – Prešov – Predseda Ústrednej rady ZRUSR Peter Sokol a náčelník správy kultúry Zakarpatskej oblastnej štátnej administratívy Jurij Hleba podpísali Dohodu o tvorivej spolupráci na roky 2010–2011. Na slávnostnom podpise sa zúčastnila aj vedúca odboru kultúry Prešovského samosprávneho kraja Eva Arvayová.

25. januára – Bratislava – Prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič vymenoval 49 nových profesorov, medzi nimi aj Máriu Čižmarovú, vedúcu katedry ukrajinistiky Prešovskej univerzity.

28. januára – Prešov – Pod záštitou metropolitu Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku Jána Babiaka v Ruskom dome sa uskutočnil vedecký seminár pri príležitosti 100. výročia narodenia ukrajinského básnika Slovenska, teológa a národovca o. Sebastiana Sabola-Zoreslava.

30. januára – Gorlice /Poľsko/ – Predseda ÚR ZRUSR Peter Sokol sa ako hosť zúčastnil VII. zjazdu Spoločnosti Lemkov v Poľsku, ktorá už dlhé roky tesne spolupracuje so Zväzom Rusínov–Ukrajincov SR.

12. februára – Prešov – Predseda Prešovského samosprávneho kraja Peter Chudík prijal mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Slovenskej republiky v Ukrajine Pavla Hamžika, s ktorým hovorili aj o podmienkach rozvoja ukrajinskej národnostnej menšiny na Slovensku.

18. februára – Bratislava – V Ruskom centre vedy a kultúry s umeleckým slovom a piesňami sa predstavili zástupcovia Národného kultúrneho centra Ukrajiny v Moskve. Podujatie pripravila Slovensko–ukrajinská spoločnosť v SR.

27. februára – 6. marca – Sofia, Banská /Bulharsko/ – Zástupcovia ukrajinskej mládežníckej organizácie PLAST na Slovensku sa zúčastnili stretnutia ukrajinskej mládeže Európy.

2. marca – Prešov – Zastupiteľstvo Prešovského samosprávneho kraja schválilo prenájom budovy na Ul. Janka Borodáča 5 v Prešove pre účely budúceho Centra ukrajinskej kultúry. Na základe zmluvy prenájom za symbolickú cenu by mal trvať 20 rokov.

4. marca – Prešov – Pri príležitosti 75. výročia rozhlasového vysielania pre Rusínov–Ukrajincov sa uskutočnil seminár, ktorý zorganizoval Zväz Rusínov–Ukrajincov SR. Medzi takmer 60 účastníkmi boli bývalí pracovníci tejto redakcie, konzul Ukrajiny v Prešove J. Koľadynskij a predstavitelia Spoločnosti Lemkov v Poľsku.

12.–14. marca – Nový Sad /Srbsko/ – Na pozvanie Zväzu Rusínov–Ukrajincov Srbska navštívila toto mesto delegácia Ústrednej rady ZRUSR. Okrem rokovaní zástupcov oboch partnerských organizácií v programe návštevy bola aj účasť na festivale Ružová záhradka. Delegácia ÚR ZRUSR navštívila aj obce Bikič Dol a Ďurďov, kde žijú vojvodinskí Rusíni.

18. marca – Prešov – Pri príležitosti ukončenia diplomatickej misie mimoriadnej a splnomocnenej veľvyslankyne Ukrajiny na Slovensku Inny Ohnivec sa uskutočnilo stretnutie, na ktorom sa zúčastnili predstavitelia štátnej správy, Prešovského a Košického samosprávneho kraja a ďalší hostia, medzi ktorými boli aj zástupcovia Zväzu Rusínov–Ukrajincov SR a ďalších ukrajinských organizácií a inštitúcií v SR.

19. marca – Lvov /Ukrajina/ – Pri príležitosti 196. výročia narodenia ukrajinského básnika Tarasa Ševčenka v Dome kultúry železničiarov sa uskutočnil program, v ktorom s dramatisáciou jeho poémy Slúžka sa predstavili žiaci Spojenej školy T. Ševčenka s vyučovacím jazykom ukrajinským v Prešove a členovia súboru Karpaťanin, ktorý pracuje pri ÚR ZRUSR.

19. marca – Svidník – V SNM – Múzeu ukrajinskej kultúry bol vyhodnotený 11. ročník súťaže v maľovaní veľkonočných kraslíc Pysanky 2010. Súťaže sa zúčastnilo vyše 30 ľudových umelcov.

20.–21. marca – Užhorod /Ukrajina/ – Predseda ÚR Zväzu Rusínov–Ukrajincov SR Peter Sokol sa zúčastnil 9. zasadnutia Predsedníctva Svetovej federácie ukrajinských lemkovských združení.

21. marca – Bratislava – Hudobno-dramatický súbor T. Ševčenka a Veľvyslanectvo Ukrajiny v SR zorganizovali slávnostný koncert venovaný 196. výročiu narodenia ukrajinského básnika Tarasa Ševčenka.

22.–23. marca – Vinica – Konkrétne požiadavky na komplexné riešenie národnostnej problematiky na Slovensku boli výsledkom stretnutia predstaviteľov niektorých kultúrno-národnostných organizácií, medzi nimi aj Zväzu Rusínov–Ukrajincov SR.

25. marca – Prešov – V rámci Týždňa slovenských knižníc v Štátnej vedeckej knižnici sa uskutočnil seminár s názvom Milan Bobák - ukrajinský básnik a prekladateľ.

27. marca – Košice – V klube Regionálnej rady ZRUSR sa uskutočnilo stretnutie so speváčkou ľudových piesní Máriou Mačoškovou a jej hosťami pri príležitosti jej okrúhleho životného jubilea.

30. marca – Prešov – V Spojenej škole T. Ševčenka s vyučujúcim jazykom ukrajinským sa uskutočnila beseda so zástupcami Zväzu Rusínov–Ukrajincov SR, Spolku ukrajinských spisovateľov na Slovensku a šéfredaktormi ukrajinských periodík vychádzajúcich na Slovensku.

9. apríla – Košice – Regionálna rada ZRUSR a Ukrajinský ľudový zbor Karpaty pripravili spomienkový večer Tarasa Ševčenka venovaný 196. výročiu narodenia tohto významného ukrajinského básnika.

9. apríla – Bardejov – Regionálna rada ZRUSR a Hornošarišské osvetové stredisko usporiadali regionálnu súťaž v umeleckom prednese poézie a prózy v ukrajinskom jazyku. Víťazi postúpili na 49. Festival drámy a umeleckého slova A. Duchnoviča v Prešove.

10. apríla – Prešov – Odborný seminár pre vedúcich súborov ľudovej umeleckej tvorivosti zorganizovala Ústredná rada ZRUSR. Účastníci sa na ňom oboznámili s regionálnymi tradíciami Rusínov–Ukrajincov Slovenska a s ich praktickou scénickou realizáciou.

13. apríla – Snina – Za účasti 33 žiakov základných škôl Sninského, Medzilaboreckého, Humenského a Vranovského okresu sa uskutočnilo regionálne kolo súťaže v umeleckom prednese poézie a prózy v ukrajinskom jazyku. Víťazi jednotlivých kategórií postúpili na 49. Festival drámy a umeleckého slova A. Duchnoviča v Prešove. Ďalšie regionálne kolá sa v priebehu mesiaca ešte uskutočnili vo Svidníku, Starej Ľubovni a v Prešove.

17. apríla – Údol – V tejto obci Staroľubovnianskeho okresu prebiehal jubilejný 20. ročník prehliadky v umeleckom prednese žien Struny srdca, ktorá je venovaná pamiatke ukrajinskej spisovateľky pôsobiacej na Slovensku Iriny Nevickej. Práve tu žila a pôsobila niekoľko rokov aj I. Nevická. Prehliadky sa zúčastnilo takmer 20 účastníčok. V programe vystúpili aj recitátorky z Užhorodu, speváčka M. Mačošková, žiaci miestnej ZŠ a MŠ ako aj členovia miestnej mužskej speváckej skupiny. Na záver podujatia sa uskutočnila prezentácia publikácie Zuzany Hanudelovej, Anny Čavargovej a Evy Oleárovej s názvom Struny srdca Iriny Nevickej, ktorá je venovaná osobnosti tejto spisovateľky a histórii podujatia.

23. apríla – Bratislava – Pri príležitosti 113. výročia narodenia ukrajinského spisovateľa Vasil'a Grendžu-Donského, ktorý poslednú časť života prežil v tomto meste, si jeho pamiatku uctili účastníci spomienkovej slávnosti, ktorú zorganizovala Slovensko–ukrajinská spoločnosť v spolupráci s Veľvyslanectvom Ukrajiny na Slovensku.

30. apríla – Svidník – Stretnutie s Tarasom Ševčenkom v Karpatoch – pod takým názvom Regionálna rada ZRUSR v spolupráci SNM – Múzeom ukrajinskej kultúry a Podduklianskou knižnicou pripravili program k 196. výročiu narodenia tohto významného ukrajinského básnika.

2. mája – Poráč – Po minuloročnom nultom ročníku sa oficiálne uskutočnil prvý ročník festivalu duchovnej piesne východného obradu pod názvom Hospody, pomyluj /Pane, zmiluj sa/.

8. mája – Šarišské Čierne – Uskutočnilo sa prvé zo siedmich regionálnych kôl súťažnej prehliadky spevákov ľudových piesní Makovická struna. Ďalšie regionálne kolá tejto prehliadky

v priebehu mája a júna sa ešte uskutočnili v Prešovskom, Spišskonovoveskom, Svidníckom, Humenskom, Staroľubovnianskom a Košickom regióne. Na ústredné kolo prehliadky v Bardejove postúpilo vyše 70 spevákov.

12. mája – Bratislava – Slovensko–ukrajinská spoločnosť a Veľvyslanectvo Ukrajiny na Slovensku pripravili stretnutie vedcov zo Slovenskej akadémie vied a Národnej akadémie vied Ukrajiny. Témou stretnutia bola najmä realizácia rozpracovaných 19 spoločných projektov a rozšírenie spolupráce.

12.–13. mája – Prešov – V rámci 49. Festivalu drámy a umeleckého slova Alexandra Duchnoviča sa uskutočnila súťaž v prednese ukrajinskej poézie a prózy. Zúčastnilo sa jej 36 recitátorov z 10 škôl, ktorí predniesli diela viac ako 30 ukrajinských autorov zo Slovenska a Ukrajiny. Na záver prvého festivalového dňa sa predstavili členovia amatérskeho divadelného súboru z obce Rešov, ktorí uviedli časť historickej drámy T. Ševčenka Nazar Stodoľa.

14. mája – Medzilaborce – Úvodnými podujatiami druhej časti 49. Festivalu drámy a umeleckého slova A. Duchnoviča bola premiéra rozprávkovej hry V. Sopkovej Casting v podaní detského divadelného súboru Slniečko zo ZŠ v Šarišskom Jastrabí a koncert žiakov Základnej umeleckej školy V. Ljubimova v Medzilaborciach. Potom v átriu Eurohotela Laborec diváci mali možnosť zoznámiť sa so životom a dielom ukrajinskej spisovateľky I. Nevickej prostredníctvom literárno-hudobného pásma Struny srdca I. Nevickej. Program festivalu vyvrcholil predstavením hry M. Kropyvnyckého Po revízii v podaní Zakarpatského oblastného hudobno-dramatického divadla z Užhorodu (Ukrajina).

15. mája – Ubl'a – Na slovensko-ukrajinskej hranici sa uskutočnil Deň priateľstva. Zúčastnili sa ho predstavitelia Prešovského a Košického samosprávneho kraja, Zakarpatskej oblastnej štátnej administratívy a veľvyslanec SR v Ukrajine Pavol Hamžik. Prítomný bol aj predseda ÚR ZRUSR P. Sokol.

20. mája – Bardejov – Spomienkový večer k 196. výročiu narodenia ukrajinského básnika Tarasa Ševčenka pripravila Regionálna rada ZRUSR. Okrem prednášky I. Hvat'a o tejto osobnosti hlavným bodom programu bola hra Nazar Stodoľa v podaní amatérskeho divadelného súboru obce Rešov.

22. mája – Prešov – 50. výročie súboru Ústrednej rady ZRUSR Karpaťanin si jeho členovia a hostia pripomenuli slávnostným programom Mladosť moja, mladosť v Divadle Jonáša Záborského.

31. mája – Humenné – Vo Vihorlatskej knižnici bol vyhodnotený 17. ročník súťaže začínajúcich autorov ukrajinskej prózy a poézie, ktorej sa zúčastnilo 42 súťažiacich.

5. júna – Jarabina, **6. júna** – Kamienska – Tradičný Festival folklóru Rusínov-Ukrajincov Slovenska sa tentoraz kvôli nepriazni počasia uskutočnil na dvoch miestach. Sobotňajší program zložený z vystúpenia súboru Iršavská rodina zo Zakarpatskej oblasti Ukrajiny a domáceho detského súboru Podpoliančik sa uskutočnil v Jarabine a nedeľňajší program prebiehal v Kamienske. V 22. ročníku súťažnej prehliadky speváckych skupín, ktorá je súčasťou festivalu, sa predstavilo 14 účastníkov. V kategórii dospelých prvé miesto obsadili mužská spevácka skupina Barvinok z Kamienky, v kategórii detských a mládežníckych skupín zvíťazila DSS Slniečko zo Spojenej školy T. Ševčenka v Prešove. Laureátom festivalu sa stala mužská spevácka skupina Poľana z Košíc. V hlavnom programe 45. Festivalu folklóru Rusínov–Ukrajincov Slovenska okrem účastníkov súťaže a domácich súborov sa predstavili aj

Poddukliansky umelecký ľudový súbor PULS a Karpat'anin z Prešova ako aj súbor Iršavská rodina zo Zakarpatskej oblasti. Celkove sa festivalu zúčastnilo 19 súborov, čo spolu predstavuje 350 účinkujúcich.

7. júna – Prešov – Výstavu diel ukrajinského zakarpatského výtvarníka Vitalija Lybu pripravili Zväz Rusínov–Ukrajincov SR a nadácia Ruský klub.

11. júna – Bratislava – Pri príležitosti 170. výročia narodenia jedného zo zakladateľov ukrajinského profesionálneho divadla Mychajla Staryckého sa uskutočnil hudobno-literárny večer, ktorý pripravili členovia Hudobno-dramatického súboru T. Ševčenka.

16. júna – Bratislava – Cenu Ivana Franka za rok 2009, ktorú udeľuje Literárny fond za najlepšie pôvodné dielo vydané na Slovensku v ukrajinskom jazyku, prevzal spisovateľ Ivan Jackanin za zbierku poviedok Čierna skrinka zrelej dámy.

17. júna – Košice – V rámci Košického kultúrneho leta na koncerte národnostných menšín vystúpili aj súbory, ktoré pracujú pri Regionálnej rade ZRUSR v Košiciach – Ukrajinský ľudový spevácky zbor Karpaty a mužská spevácka skupina Poľana.

17.–20. júna – Svidník – Ústredná rada Zväzu Rusínov–Ukrajincov zorganizovala 56. Slávnosti kultúry Rusínov–Ukrajincov Slovenska. Ich súčasťou bola detská súťaž v maľovaní na asfalt, beseda s ukrajinskými spisovateľmi, predstavenie Buka v podaní Zakarpatského oblastného bábkového divadla Bavka z Užhorodu (Ukrajina), literárno-hudobné pásmo Zo zabudnutia k nesmrteľnosti venované životu a dielu ukrajinskej spisovateľky na Slovensku Iriny Nevickej. V SNM – Múzeu ukrajinskej kultúry bola otvorená výstava diel výtvarníka Milana Bandurčina. V sobotu napriek nepriaznivému počasiu sa v centre mesta uskutočnil improvizovaný prvý program Pozvánka, v ktorom sa predstavili svidnícke súbory. Potom slávnosti pokračovali na amfiteátri, kde v štyroch programoch vystúpili detské súbory, domáce folklórne súbory a sólisti ako aj hostia zo zahraničia. Na úvod tretieho dňa slávností sa uskutočnili liturgie vo svidníckych chrámoch. Potom v skanzene SNM – Múzea ukrajinskej kultúry sa odohral folklórno-etnografický program Poklady ľudu a v poobedňajších hodinách na amfiteátri ďalšie dva programy. V prvom organizátori priblížili divákovi priebeh svadby v rôznych regiónoch obývaných Rusínmi–Ukrajincami, v druhom vystúpili zahraničné súbory a Poddukliansky umelecký ľudový súbor PULS z Prešova.

26. júna – Prešov – Uskutočnilo sa štvrté zasadnutie Ústrednej rady Zväzu Rusínov–Ukrajincov Slovenskej republiky, ktoré sa o. i. zaoberalo prípravou na sčítanie ľudu v roku 2011.

26.–27. júna – Snina – V rekreačnej oblasti Sninské rybníky sa uskutočnil Podvihorlatský folklórny festival Pod zeleným Beskydom. Jeho organizátormi boli Regionálna rada ZRUSR v Humennom a mesto Snina. Okrem domácich súborov sa predstavili aj kolektívy z Ukrajiny a Poľska.

3.–13. júla – Zemplínska Šírava-Kaluža – V peknom prostredí tejto rekreačnej oblasti prebiehal mládežnícky tábor Šírava 2010, ktorý zorganizoval Zväz Rusínov–Ukrajincov Slovenskej republiky za účasti 31 detí.

23.–25. júla – Ždymia (Poľsko) – V tejto obci neďaleko poľsko-slovenskej hranice sa uskutočnil už 28. ročník festivalu Lemkovská vatra, ktorého sa zúčastnila aj delegácia ÚR

ZRUSR. Medzi účinkujúcimi z Poľska, Ukrajiny, Srbska a iných krajín boli aj súbory predstavujúce folklór Rusínov–Ukrajincov Slovenska, ako napr. ženská spevácka skupina z Rešova, speváčky M. Mačošková, A. Poráčová.

31. júla – 8. augusta – Zlatá Idka – Uskutočnila sa 13. letná škola ukrajinistiky Karpaty 2010 a 15. medzinárodný skautský letný tábor ukrajinskej mládeže. Oboch podujatí, ktoré organizovala mládežnícka organizácia PLAST, sa zúčastnilo 120 detí, medzi nimi aj 15 detí z Ukrajiny.

5. augusta – Košice – Vo Východoslovenskom múzeu bola otvorená výstava ukrajinských výšiviek Kristíny Gerzaničovej.

7. augusta – Runina – Obecný úrad a Regionálna rada ZRUSR v Humennom pripravili 17. ročník kultúrneho podujatia Runinská vatra.

8. augusta – Ubl'ľa – Uskutočnili sa 20. Slávnosti kultúry a športu, ústrednou témou ktorých bola ubľanská svadba. Okrem domácich súborov a sólistov sa predstavili aj hostia zo Zakarpatskej oblasti Ukrajiny.

21.–22. augusta – Jarabina – Poznaj a ochraňuj tradície svojich predkov – pod takým názvom sa konal 7. ročník festivalu ľudových tradícií tejto rázovitej obce. Okrem súborov zo Slovenska sa predstavili aj kolektívy z Ukrajiny, Ruskej federácie a Srbska.

27. augusta – Košice – Predstavitelia ÚR ZRUSR sa zúčastnili stretnutia s novovymenovaným podpredsedom vlády SR pre ľudské práva a menšiny Rudolfom Chmelom. Poukázali predovšetkým na nepriaznivú situáciu v ukrajinskom národnostnom školstve a v rozhlasovom a televíznom vysielaní pre národnostné menšiny.

1. septembra – Baška (Chorvátsko) – Na záver Baškanského kultúrneho leta na ostrove Krk vystúpil Hudobno-dramatický súbor T. Ševčenka z Bratislavy, ktorý sa predstavil s operou P. Niščynského Večierky.

29. augusta – Podhorod' – Uskutočnil sa 38. ročník Podhorod'ských folklórnych slávností. Okrem domácich súborov a sólistov na festivale sa predstavili aj hostia z Ukrajiny.

5. septembra – Poráč – V tejto baníckej obci sa konal už 18. ročník festivalu pod názvom Šachtare volajú.

8. septembra – Prešov – Pri príležitosti Dňa nezávislosti Ukrajiny uskutočnilo sa slávnostné stretnutie, ktoré organizoval Generálny konzulát Ukrajiny. Na stretnutí sa zúčastnili predstavitelia štátnych a samosprávnych orgánov Prešovského a Košického kraja, cirkví, podnikateľských kruhov a kultúrno-národnostného života Rusínov-Ukrajincov Slovenska.

14. septembra – Humenné – Uskutočnil sa program Na krídlach melódií, ktorý sa pokúsil nadviazať na tradíciu niekdajšieho festivalu ukrajinských vokálno-inštrumentálnych skupín v Stakčíne.

16. septembra – Užhorod (Ukrajina) – Uskutočnil sa medzinárodný okrúhly stôl na tému Rozvoj humanitarnej spolupráce v ukrajinsko-slovenskom pohraničnom regióne: realie, problémy, perspektívy. Zo slovenskej strany sa ho zúčastnili aj predstavitelia Zväzu Rusínov–

Ukrajincov SR, Spolku ukrajinských spisovateľov na Slovensku, zástupcovia ukrajinských pedagogických inštitúcií a škôl s vyučovacím jazykom ukrajinským, redaktori ukrajinských periodík vychádzajúcich na Slovensku.

19. septembra – Na trase z Prešova k pamätníku Východoslovenského sedliackeho povstania na Furči nad Haniskou uskutočnil sa 12. ročník turistického pochodu Rozhlasová 76, ktorú zorganizovala III. základná organizácia ZRUSR v Prešove. Zúčastnilo sa ho takmer 20 účastníkov a bol venovaný 76. výročiu vzniku rozhlasového vysielania pre Rusínov–Ukrajincov v Československu.

22.–23. septembra – Ostroh (Ukrajina) – V najstaršej vysokej škole na Ukrajine Ostrožská akadémia sa uskutočnila medzinárodná konferencia na tému Problémy výskumu ukrajinskej diaspóry. Medzi 52 vedcami zo siedmich krajín sveta boli aj traja účastníci zo Slovenska.

25. septembra – Šarišské Čierne – Svidník – Konal sa tradičný turistický pochod Chodníkmi Alexandra Pavloviča, ktorý zorganizovala Regionálna rada ZRUSR vo Svidníku v spolupráci so SNM – Múzeom ukrajinskej kultúry. Na 19. ročníku pochodu sa zúčastnilo 57 účastníkov.

25.–26. septembra – Nový Sad (Srbsko) - Delegácia ÚR ZRUSR sa zúčastnila osláv 20. výročia založenia Zväzu Rusínov Ukrajincov Srbska.

6.–8. októbra – Počas oficiálnej návštevy prezidenta SR Ivana Gašparoviča v Ukrajine v rozhovoroch s prezidentom Viktorom Janukovyčom bola potvrdená pripravenosť oboch strán v čo najkratšom čase otvoriť kultúrno-národnostné centrá pre slovenskú menšinu v Užhorode a pre ukrajinskú v Prešove.

8. októbra – Sabinov – Uskutočnil sa prvý koncert ľudových piesní z cyklu Nezabudni na svoju kolísku – Stretnutie s piesňou. Ďalšie vystúpenia sa konali v obciach Rovné /10.10./, Vyšný Tvarožec /17.10./, Veľký Lipník /24.10./.

10. októbra – Košice-Šaca – Medzi 15 speváckymi skupinami, ktoré sa zúčastnili IX. ročníka regionálnej súťaže v ľudovom speve Na košickej turní opätovne zvíťazila mužská spevácka skupina Poľana, ktorá pracuje pri Regionálnej rade ZRUSR v Košiciach.

24. októbra – Snina – Združenie presídlencov Starina v spolupráci s Mestským výborom ZRUSR pripravilo 23. ročník Stretnutia rodákov, na ktorom okrem domácich spevákov sa predstavil aj profesionálny súbor PULS z Prešova.

31. októbra – Medzilaborce – Široká verejnosť sa stretla s folkloristom a ukrajinským spisovateľom Slovenska Michalom Šmajdom, aby si spoločne pripomenuli jeho 90. narodeniny. Pri tejto príležitosti mu bola udelená zlatá medaila Zväzu Rusínov–Ukrajincov SR a Cena Európskej únie umenia, ktorú mu odovzdal prezident Európskej kultúrnej únie prof. Miroslav Klivar.

5. novembra – Prešov – Novovymenovaný mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Ukrajiny v Slovenskej republike Oleh Havaši navštívil predsedu Prešovského samosprávneho kraja Petra Chudíka a Spojenú školu T. Ševčenka s vyučovacím jazykom ukrajinským. Potom sa stretol s členmi Predsedníctva ÚR ZRUSR, aby sa oboznámil so súčasným stavom kultúrno-

národnostného života Rusínov–Ukrajincov Slovenska a s perspektívami budúceho Centra ukrajinskej kultúry v Prešove.

5. novembra – Jarabina – Miestna Základná škola s vyučovacím jazykom ukrajinským si pripomenula 50. výročie založenia školy v súčasnej podobe.

7. novembra – Snina – Uskutočnil sa 20. Festival duchovnej piesne, ktorý pripravila Ústredná rada ZRUSR. V hlavnom programe sa predstavilo 10 domácich speváckych zborov a skupín a 3 zahraničné /Ukrajina, Srbsko/. Na podujatie po prvýkrát v jeho histórii zavítal minister kultúry SR D. Krajcer. Na dvadsiatich ročníkoch festivalu vystúpilo 69 zborov, z toho takmer polovica zahraničných.

9. novembra – Bratislava – Predseda ÚR ZRUSR P. Sokol a podpredseda P. Bogdan sa zúčastnili pracovného stretnutia podpredsedu vlády SR R. Chmela so zástupcami národnostných menšín, kde sa vyslovili k navrhovanej novele zákona o jazyku národnostných menšín a zároveň vyjadrili poľutovanie, že na Slovensku neexistuje politická vôľa na prijatie komplexného zákona o postavení národnostných menšín.

11. novembra – Prešov – Na Generálnom konzuláte Ukrajiny v Prešove sa stretli riaditelia škôl, v ktorých sa vyučuje ukrajinský jazyk ako aj starostovia príslušných obcí. Účastníci stretnutia si vymenili skúsenosti a informovali o problémoch, s ktorými sa stretávajú národnostné školy. V školskom roku 2010/2011 sa ukrajinský jazyk vyučuje v 10 základných školách a v jednej strednej škole s celkovým počtom takmer 700 žiakov. Okrem toho existujú aj dva krúžky ukrajinského jazyka.

14. novembra – Košice – Ukrajinský ľudový zbor Karpaty pripravil slávnostný koncert pri príležitosti 25. výročia založenia.

23. novembra – Bratislava – Cenu Spolku ukrajinských spisovateľov na Slovensku za literárne dielo vydané v roku 2009, ktorú udeľuje Asociácia spisovateľských organizácií Slovenska, dostal Jozef Zbihlej za básnickú zbierku Modrý vietor.

24. novembra – Bratislava – Na medzinárodnej vedeckej konferencii na tému Jazyk a identita: práva národnostných menšín u nás a v Európe vystúpil aj akademik Mikuláš Mušínska s príspevkom Jazyk a identita Rusínov-Ukrajincov Slovenska v historickom rozvoji /1773-2001/.

25. novembra – Prešov – Konalo sa druhé zasadnutie Ústrednej kontrolnej a revíznej komisie Zväzu Rusínov–Ukrajincov Slovenskej republiky.

28. novembra – Prešov – V pravoslávnom katedrálnom chráme sv. A. Nevského sa konala spomienková liturgia a panychída za obete hladomoru na Ukrajine v tridsiatych rokoch minulého storočia.

1. decembra – Prešov – V Ruskom dome sa konalo stretnutie s jubilantmi, ktorí tohto roku oslávili svoje 80. narodeniny – bývalou herečkou Ukrajinského národného divadla v Prešove Máriou Korbovou a historikom PhDr. Andrejom Kováčom, CSc. Účastníci stretnutia si pripomenuli aj 100. výročie narodenia lekára a národovca MUDr. Dionýza Rojkoviča.

3. decembra – Prešov – Za prítomnosti konzula Ukrajiny v Prešove J. Koľadynského, honorárneho konzula Ukrajiny vo Vranove n/T S. Obického a predsedu Prešovského samosprávneho kraja P. Chudíka uskutočnilo sa stretnutie predsedu Zakarpatskej oblastnej štátnej administratívy Olexandra Ledidu s vrcholnými predstaviteľmi Zväzu Rusínov-Ukrajincov SR. Témou rozhovorov boli otázky kultúrno-národnostného života Rusínov-Ukrajincov Slovenska a budúceho Centra ukrajinskej kultúry v Prešove.

4.–5. decembra – Bardejov, Prešov – 60 spevákov s viac ako 40 piesňami sa predstavilo na 38. súťažnej prehliadke ľudových piesní Makovická struna. Laureátom súťaže v sólo speve sa stal Štefan Štec z Košíc, v duo speve Miroslava Gladišová a Zuzana Filičková zo Šarišského Jastrabia a v trio speve Katarína Lukčíková a Monika Malíková zo Sabinovej spolu s Irenou Veverkovou zo Sedlíc. Ako hostia vystúpili speváci z Ukrajiny.

7. decembra – Bratislava – Slovensko-ukrajinská spoločnosť zorganizovala tematický seminár pri príležitosti 80. výročia narodenia významného ukrajinistu Michala Molnára /1930–2006/.

10. decembra – Prešov – V Univerzitetnej knižnici sa konala prezentácia knihy vybraných poviedok ukrajinských spisovateľov Mesečný úsmev v preklade Ivana Jackanina.

10. decembra – Prešov – Divadlo Alexandra Duchnoviča uviedlo ďalšiu hru v ukrajinskom jazyku. Premiéru hry Anatolija Kryma Odkaz cudného sukničkára s hercami divadla naštudoval režisér Vladimír Nad' zo Srbska.

17. decembra – Prešov – V Štátnej vedeckej knižnici sa konala prezentácia publikácie Sergeja Makaru a Michala Romana Slovník ukrajinských spisovateľov Slovenska, ktorá v slovenskom jazyku vyšla v Banskej Bystrici.

18. decembra – Prešov – Uskutočnilo sa 5. zasadnutie Ústrednej rady Zväzu Rusínov-Ukrajincov Slovenskej republiky. ÚR ZRUSR schválila plán činnosti a kalendár ústredných kultúrnych aktivít na rok 2011.